

TORAH OHR • PARSHAS BESHALACH • MAAMAR 5

לסוסתי ברכבי פרעה דמיתוך רעיתי

« À ma cavale, parmi les chars de Pharaon,
je t'ai comparée, ma bien-aimée »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/torah-ohr/beshalach/5/

1 לסוסתי ברכבי פרעה דמיתוך רעיתי. הנה רעיתי נמשלה לסוסי פרעה כמו שפרעה העמיד תחלה סוסים נקבות

« À ma jument parmi les chars de Pharaon, je t'ai comparée, ma bien-aimée. » Or, « ma bien-aimée » est comparée aux chevaux de Pharaon : de même que Pharaon plaça d'abord des juments,

ואח"כ היפך זכרים קודם לנקיבות כמ"ש בזהר פ' בשלח (ד' מז) כמו"כ בשעת יציאת מצרים נאמר וה' הולך לפניו יומם וגו'.

puis inversa [l'ordre], plaçant les mâles devant les femelles, comme il est écrit dans le Zohar, Parshas Beshalach (folio 47). De même, au moment de la sortie d'Égypte, il est dit : « Et D.ieu allait devant eux le jour », etc.

ואח"כ בשעת קריעת י"ס נאמר ויסע מלאך האלקים ההולך לפני מחנה כו' וילך מאחריהם כו'. הנה צריך להבין מהו המשל והנמשל שנמשלה רעיתי לסוסי פרעה.

Puis, au moment de la séparation de la mer des Joncs, il est dit : « L'ange de D.ieu, qui allait devant le camp, se mit en mouvement », etc., « et alla derrière eux », etc. Or, il faut comprendre quelle est l'analogie et ce qu'elle représente lorsque « ma bien-aimée » est comparée aux chevaux de Pharaon.

הנה אותיות נקראו סוסים כמו הסוס שהאדם רוכב עליו ומוליכו כפי רצונו ואעפ"כ הסוס מוליך את האדם למקום רחוק מאד אשר בלתי אפשר להגיע לשם בלי סוס.

Or, les lettres sont appelées des chevaux. [C'est] comme un cheval que l'homme monte et dirige à sa guise ; pourtant, le cheval porte l'homme jusqu'en un lieu très éloigné, qu'il lui serait impossible d'atteindre sans cheval.

כמו"כ השכל מנהיג את האותיות ורוכב עליהם שלפי ערך השכל כך הוא הדבור אעפ"כ ע"י האותיות מתעלה למעלה יותר מה שאין השכל יכול להשיג כלל.

De même, l'intellect dirige les lettres et les chevauche, car la parole est à la mesure de l'intellect ; néanmoins, par les lettres, on s'élève plus haut, jusqu'à ce que l'intellect ne peut absolument pas atteindre.

2 והיינו ע"י אותיות התפלה. אך אעפ"כ צ"ל התכונות ג"כ. אם לא מי שערכו פחות מלהתכונן כלל שלזה בהכרח להעמיק אף בהאותיות לבד

C'est-à-dire par les lettres de la prière. Malgré cela, il faut également méditer, sauf dans le cas de quelqu'un dont la stature est trop modeste pour méditer, même un tant soit peu ; pour lui, il est nécessaire d'approfondir les lettres elles-mêmes.

כמ"ש בא אתה וכל ביתך אל התבה וע"י האותיות יכול לעלות כאשר יבואר לקמן בעז"ה.

Comme il est écrit : « Viens, toi et toute ta maison, dans l'arche » ; grâce aux lettres, il peut s'élever, comme nous l'expliquerons plus loin, avec l'aide de D.ieu.

אך אעפ"כ כתיב לא בגבורת הסוס יחפץ כו' שאעפ"כ אין רצון וחפץ ה' שורה בבחי' האותיות כנ"ל שהם רק בחי' שוקיים כ"א רוצה ה' את יראיו כו' :

Cependant, il est écrit : « Il ne désire pas la vigueur du cheval », etc. : malgré cela, la volonté et le désir de D.ieu ne reposent pas sur le niveau des lettres mentionné plus haut, qui n'est que le niveau des « jambes » ; mais « D.ieu désire ceux qui Le craignent », etc.

3 והנה יש ב' מיני אותיות אותיות זכרים ואותיות נקבות היינו ההעלאה שממטה למעלה ע"י האותיות הנ"ל באתעדל"ת וע"יז באתעדל"ת אתעדל"ע

Or, il existe deux sortes de lettres : les lettres masculines et les lettres féminines. Les lettres féminines désignent l'élévation du bas vers le haut par les lettres mentionnées précédemment, au moyen d'un éveil d'en bas ; et, par cet éveil d'en bas, [vient] un éveil d'en haut,

כי רוח אייתי רוח ואמשיך רוח (כי דרכו של איש לחזור אחר אשה) המשכה מלמעלה למטה בבחי' סובב car « un esprit suscite un esprit et fait naître un esprit » (car il est dans la voie de l'homme de rechercher la femme) : un influx du haut vers le bas, provenant du niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin),

שהוא כלי גבול דלית מחשבה תפיסא ביה למעלה מהשגה להיות בחי' גלוי למטה ע"י סוסים זכרים והיינו באותיות התורה להיות השמים והארץ אני מלא ממש.

qui est sans limite, car « aucune pensée ne peut Le saisir » ; Il est au-delà de toute compréhension, de sorte qu'Il soit révélé ici-bas par les chevaux masculins, c'est-à-dire par les lettres de la Torah, afin que s'accomplisse réellement : « Je remplis les cieux et la terre. »

דהנה לכאורה תמוה לפעמים כתיב מכה"א כבודו שאינו רק כבודו ולא מהותו ועצמותו ולפעמים אמר השמים והארץ אני מלא דהיינו מהו"ע שהוא בחי' אני ממש.

En effet, à première vue, cela est étonnant : il est parfois écrit : « Toute la terre est remplie de Sa gloire », ce qui désigne seulement Sa gloire, et non Son être et Son essence mêmes ; tandis qu'ailleurs Il dit : « Je remplis les cieux et la terre », c'est-à-dire Son être et Son essence mêmes, le niveau du « Moi » véritable.

אך שניהם אמת שבאמת אני מלא ממש. אך איך יוכל להתלבש בעולם הגשמי והשפל ומלא קליפות זהו

Pourtant, les deux sont vrais, car, en vérité, « Je remplis » réellement. Mais comment peut-Il s'investir dans le monde physique et inférieur, rempli de kelipot (écorces) ? Cela se fait

ע"י שמלא כל הארץ כבודו ואין כבוד אלא תורה כבוד בגימ' ל"ב והם ל"ב נתיבות החכמה והיא חכמת התורה

par « toute la terre est remplie de Sa gloire », et il n'y a de gloire que la Torah. La valeur numérique de kavod (gloire) est trente-deux ; ce sont les trente-deux sentiers de 'Hokhma (sagesse), qui est la sagesse de la Torah ;

כי אורייתא מחכמה נפקת ועי"ז יוכל להיות את השמים ואת הארץ אני מלא ממש ע"י התלבשותו באותיות התורה שהם אותיות זכרים המשכה מלמעלה למטה

car « la Torah procède de 'Hokhma ». Ainsi, « Je remplis les cieux et la terre » peut s'accomplir réellement : Il s'investit dans les lettres de la Torah, qui sont des lettres masculines, un influx du haut vers le bas.

וכמארז"ל כל היושב ושונה הקב"ה קורא ושונה כנגדו היינו מה שהוא קדוש ומוכדל שאף בחי' חכמה נחשבת אצלו ככחי עשי' גשמיית כמ"ש כלם בחכמה עשית ויומשך ויתגלה למטה ע"י אותיות התורה.

Et comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Quiconque s'assied et étudie, le Saint béni soit-Il lit et étudie en face de lui. » Cela signifie que Celui qui est saint et séparé — devant Qui même le niveau de 'Hokhma est considéré comme celui d'une action physique (Assiya), ainsi qu'il est écrit : « Tu les as tous faits avec sagesse » — est attiré et révélé ici-bas par les lettres de la Torah.

4 וזהו שעל מתן תורה נאמר כי תרכב על סוסך כו'. והיינו בחי' סוסים זכרים הנ"ל.

Et c'est [pourquoi], à propos du don de la Torah, qu'il est dit: «Quand Tu chevauches Tes chevaux», etc. Il s'agit du niveau des chevaux mâles mentionnés plus haut.

וזהו מדלג על ההרים מקפץ כו' שהוא בבחי' דילוג ממקום למקום והיינו המשכה מלמעלה מבחי' סובב שיומשך ויתגלה למטה כמ"ש וירד ה' על הר סיני וכל העם רואים את הקולות כו'.

Et c'est [le sens de] «bondissant par-dessus les montagnes, sautant», etc. : cela se fait par un saut d'un lieu à un autre, c'est-à-dire par un influx venant d'en haut, du niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), afin qu'il descende et se révèle ici-bas, comme il est dit : «Et D.ieu descendit sur le mont Sinaï», et «Tout le peuple vit les voix», etc.

5 והנה זה לעו"ז עשה האלקים כמו שבקדושה יש ב' בחי' סוסים הנ"ל אתוון נוק' ואתוון דכורין מלמעלה למטה וממט' למעלה.

Or, «D.ieu a fait l'un en face de l'autre» : de même que, dans le domaine de la sainteté, il existe les deux sortes de chevaux mentionnées plus haut, les lettres féminines et les lettres masculines, allant d'en haut vers le bas et du bas vers le haut.

כמו"כ בקליפות יש ג"כ ב' בחינות האותיות והיינו שע"י התקשרותו להבלי עולם בדב"ט ומכ"ש לה"ר והוא בחי' אותיות נקבות הנה האותיות מוליכים אותו למקום רחוק מאד.

De même, dans les kelipot (écorces), il existe également deux sortes de lettres. Autrement dit, par son attachement aux vanités du monde, dans des propos futiles — et à plus forte raison dans des paroles mauvaises —, qui relève du niveau des lettres féminines, les lettres le conduisent en un lieu très éloigné.

6 והיינו לעומק הקליפות בחי' מקיף שלהם שנק' פרעה עורף כו' להמשיך עליו המשכה מלמעלה מבחינת המקיף שלהם להקיפו ולהלבישו

C'est-à-dire, jusqu'au plus profond des kelipot (écorces), au niveau de leur lumière enveloppante, appelée Pharaon, «la nuque» (oref), etc. : faire descendre sur lui un influx d'en haut, du niveau de leur lumière enveloppante, afin de l'envelopper et de le revêtir.

והוא בחי' הבל ורעות רוח ונעשים לבושים צואים עליו והוא בחי' סוסים זכרים אותיות זכרים שנעשים ע"י אותיות נקבות הנ"ל כי בהפוך אמר ג"כ רוח אייתי רוח וכו'.

Et c'est le niveau de la «vanité et poursuite du vent», et elles deviennent pour lui des vêtements souillés. C'est aussi le niveau des chevaux mâles, des lettres mâles, qui sont engendrés par les lettres femelles mentionnées plus haut; car, dans le domaine opposé également, il est dit : «un esprit suscite un esprit», etc.

7 והנה פרעה רדף אחר ישראל בשעת יצי"מ כמ"ש וירדף פרעה שרצה להוריד ולהמשיך את נש"י לתוך עומק הקליפות.

Or, Pharaon poursuivait Israël au moment de la sortie d'Égypte, comme il est écrit : « Et Pharaon poursuivait », car il voulait faire descendre et entraîner les âmes d'Israël dans les profondeurs des kelipot (écorces).

וע"כ העמיד סוסים נקבות תחלה בכדי שע"י יה"י המשכה מלמעלה ג"כ מעומק הקליפות כי דרכו של איש כו'.

C'est pourquoi il plaça d'abord des chevaux femelles, afin que, par là, un flux soit également attiré d'en haut, depuis les profondeurs des kelipot, car « telle est la voie de l'homme », etc.

אך הקב"ה הפך ועשה את הסוסים שני אותיות האלו באלקות בכדי להיות המשכת אלקות למטה כנ"ל. Mais le Saint béni soit-Il renversa [la situation] et fit que ces deux [sortes de] lettres des chevaux soient du côté de la divinité, afin qu'un flux de divinité soit attiré vers le bas, comme mentionné plus haut.

וזהו וה' הולך לפניו יומם כו' ואח"כ בשעת קי"ס נעשה להפך ויסע מלאך וילך מאחריהם כנ"ל:

Et c'est là le sens de : « Et D.ieu marchait devant eux le jour », etc. ; puis, au moment de l'ouverture de la mer des Joncs, l'ordre s'inversa : « Et l'ange se mit en mouvement et marcha derrière eux », comme mentionné plus haut.

8 והנה כ"ז הוא ע"פ תורה. וכמו"כ הוא ע"פ עבודת ה' כי הנה בכל נפש ישראל צ"ל בכל יום בחי' יצי"מ וקי"ס כמ"ש למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים וגו'.

Or, tout cela se rapporte à la Torah. Il en va de même pour le service de D.ieu : dans chaque âme juive, il doit y avoir chaque jour l'aspect de la sortie d'Égypte et de l'ouverture de la mer des Joncs, comme il est écrit : « Afin que tu te souviennes du jour où tu es sorti du pays d'Égypte », etc.

וכמארז"ל בכל יום יהיה בעיניך כאלו היום יצאת מאמ"צ וגם בקי"ש אומרים בכל יום אני הוי"ה אלקיכם כו'

Et comme l'ont enseigné nos Sages, de mémoire bénie : chaque jour, vous devez vous considérer comme si vous étiez sortis aujourd'hui du pays d'Égypte. De même, dans le Chema, nous disons chaque jour : « Je suis Havaya, votre D.ieu », etc.,

מארץ מצרים כו' וגם באמוי"צ נאמר וים סוף להם בקעת כו' שצ"ל בכל יום שני בחינות הנ"ל

« du pays d'Égypte », etc. Et dans Emes Veyatziv, il est également dit : « Et la mer des Joncs, Tu l'as fendue pour eux », etc. Car les deux aspects mentionnés précédemment doivent être présents chaque jour.

כי כל העולמות נק' מצרים שהם מבחי' מצרים וגבולי' כמו מן הארץ לרקיע מהלך ת"ק שנה כו'

Car tous les mondes sont appelés Mitsrayim (Égypte), puisqu'ils relèvent des meitzarim (étroits) et des limites, comme dans l'expression : « De la terre au firmament, il y a un trajet de cinq cents ans », etc.,

וכן שית אלפי שנין הוי עלמא כו' וגלות מצרים נק' ההתקשרות בזה העולם הגשמי והמוגבל ומלך מצרים נק' השכל של הבלי העולם.

et de même : « Le monde existe pendant six mille ans », etc. L'exil d'Égypte désigne l'attachement à ce monde matériel et limité, et « le roi d'Égypte » désigne l'intellect occupé par les vanités du monde.

9 וכשנעשה התקשרות לזה העולם כ"כ בחוזה עד שהוא בלי שכל כלל בלי טעם ודעת נק' אז וימת מלך מצרים

Et lorsque l'attachement à ce monde devient si puissant qu'il est entièrement dépourvu d'intellect, de raison et de connaissance, cela est alors appelé : « Le roi d'Égypte mourut. »

ואזי ויאנחו בני' מן העבודה ויזעקו שנעשה צעק לבם בק"ש בבחי' ובכל מאדך שהוא בלי גבול

Alors, « les enfants d'Israël soupirèrent à cause du travail et poussèrent des cris » : leur cœur en vint à crier dans le Chéma, au niveau de « et de toute ta force », qui est sans limite ;

דהיינו לצאת מן החושך וגבול הנק' מצרים רק להיות צעק לבם למהותו ועצמותו ממש והוא בחי' יצ"מ. אך איך יבא לבחי' בכל מאדך הנ"ל. הנה זהו ע"י התבוננות בפסודי"ז מב"ש וכו'.

c'est-à-dire sortir des ténèbres et des limites appelées Mitsrayim, afin que leur cœur crie uniquement vers Son être et Son essence mêmes. Tel est le niveau de la sortie d'Égypte. Mais comment parvenir au niveau de « de toute ta force » mentionné plus haut ? C'est par la méditation dans les Pesouké Dézimra, à partir de Baroukh Chéamar, etc.

10 והעיקר הוא בברכות ק"ש בשמים שלפניה כו' והיינו בורא קדושים ישתבח שמך לעד. הנה לעד הוא בלי גבול.

Et l'essentiel se trouve dans les bénédictions du Chema, les « deux qui le précèdent », etc. ; c'est-à-dire : « Créateur des êtres saints, que Ton Nom soit loué à jamais. » Or, « à jamais » signifie sans limite.

כי הנה הארץ הגשמית היא בבחי' גבול ממש אבל ברוחניות והיינו מלאכים ונשמות הם בלי גבול ממש כמ"ש היש מספר לגדודיו כו' שהם בלי גבול.

Car la terre matérielle est véritablement limitée ; mais, dans la spiritualité — c'est-à-dire les anges et les âmes —, ils sont véritablement sans limite, comme il est écrit : « Y a-t-il un nombre à Ses légions ? », etc., car ils sont sans limite.

11 ועי"ז ישתבח שמך לעד שחיותם אינו אלא מבחי' שמו לבד שאינו כמו כח הפועל בנפעל שמתלבש ממש בנפעל בבחי' שינוי אבל לפניו אין שינוי כלל.

Et par cela, « que Ton Nom soit loué à jamais » : car leur force vitale provient uniquement du niveau de Son Nom, lequel n'est pas comme la puissance de l'artisan dans l'objet qu'il a façonné, puissance qui est véritablement revêtue dans l'objet façonné et subit une transformation ; mais devant Lui, il n'y a absolument aucun changement.

כמ"ש אני הוי"ה לא שניתני כו' המרומם לבדו מאז שכמו שקודם בריאת העולמו' היה הוא מרומם לבדו כן עתה הוא בלי שינוי כלל המתנשא מימיו"ע רק חיות כל העולמות אינו

Comme il est écrit : « Moi, Havaya, Je n'ai pas changé », etc. « Lui qui, seul, était exalté depuis toujours » : de même qu'avant la création des mondes, Lui seul était exalté, ainsi, à présent, Il est sans aucun changement, « Lui qui est élevé depuis les jours d'antan ». Cependant, la force vitale de tous les mondes n'est rien

אלא מבחי' שמו נק' עליהם שהוא מלך עליהם כמאמר אלקים חיים ומלך עולם היינו שמחיה כל העולמות רק בבחי' שהוא מלך עליהם שמו לבד ואעפ"כ הוא בלי גבול ששמו הוא ג"כ בלי גבול.

d'autre que le niveau de Son Nom, qui est invoqué sur eux, en ce qu'Il est leur Roi, comme le dit le verset : « D.ieu vivant et Roi éternel » ; c'est-à-dire qu'Il donne vie à tous les mondes uniquement en tant qu'Il est leur Roi, par Son Nom seul. Et pourtant, cela est sans limite, car Son Nom, lui aussi, est sans limite.

וזהו בורא קדושים ישתבח שמך לעד כוי כנ"ל אבל מהותו ועצמותו רם ומתנשא כוי:

Et c'est là le sens de : « Créateur des êtres saints, que Ton Nom soit loué à jamais », etc., comme expliqué ci-dessus ; mais Son être même et Son essence sont élevés et exaltés, etc.

12 והנה אחר שיתבונן כל זאת ואזי ממילא יתעורר מזה בק"ש להיות ואהבת כוי. בכל מאדך בלי גבול לצאת מהחשך כוי

Or, après avoir médité tout cela, on en sera alors naturellement éveillé, dans le Chema, à « Et tu aimeras », etc., « de toute ta force », sans limite, afin de sortir des ténèbres, etc.,

ורק להיות צעק לבם למהותו ועצמותו ממש באתעדל"ת והוא בחי' אתון נוקבין ועי"ז באתעדל"ת אתעדל"ע לעורר האהבה למעלה ג"כ והוא פ' שניה שבק"ש שהוא לאהבה את ה' אלקיכם וגוי

et uniquement afin que « leur cœur crie » vers Son être et Son essence mêmes, par un éveil d'en bas. C'est le niveau des lettres féminines. Et par là, un éveil d'en bas suscite un éveil d'en haut, afin d'éveiller aussi l'amour en haut. C'est la deuxième section du Chema, qui dit : « aimer Havaya, votre D.ieu », etc.

דאינו לשון שם דבר כמו לאהוב רק לאהבה לעשו' אהבה למעלה שיומשך אלקות למטה הוי"ה אלקיך ממש.

Car ce n'est pas un substantif verbal comme le'ehov (« aimer »), mais le'ahavah : susciter l'amour en haut, afin que la divinité soit attirée ici-bas : Havaya, véritablement votre D.ieu.

דהנה לאו מכל אלין מדות כלל ואיך יהיה אהבה למעלי רק ע"י אתעדל"ת בבחי' אהבה מלמטה אתון נוקבין ואהבת וגוי אזי ממילא נעשה אהבה למעלה ג"כ כי רוח אייתי רוח כוי.

Car Il n'est « nullement de ces attributs » ; comment donc l'amour pourrait-il exister en haut ? Uniquement par un éveil d'en bas, sous la forme de l'amour d'en bas, les lettres féminines, « Et tu aimeras », etc. ; alors, naturellement, l'amour se suscite aussi en haut, car « un esprit suscite un esprit », etc.

13 וזהו והחיות רוי"ש שהוא אותיות נקבות ואותיות זכרים וזה נקרא אותיות זכרים דהיינו המשכה מלמעלה למטה שיהיה הוי"ה אלקיך ממש

Et c'est là [le sens de] « Les 'hayot (créatures saintes) couraient et revenaient » : il s'agit des lettres féminines et des lettres masculines. Celles-ci sont appelées lettres masculines, c'est-à-dire un influx du haut vers le bas, afin que Havaya soit véritablement ton D.ieu.

ועי"ז יכולים לומר אח"כ ונתתי עשב בשדך ונתתי מטר ארצכם וגו' דלכאורה איך אומרים ונתתי כו' אלא רק מחמת שנמשך מלמעלה להיות הוי"ה אלקיכם ממש

Et c'est ainsi que l'on peut dire ensuite : «Et Je donnerai de l'herbe dans ton champ», et «Je donnerai la pluie de votre pays», etc. Car, à première vue, comment peut-on dire «Et Je donnerai»? C'est uniquement parce qu'un influx est descendu d'en haut, afin que Havaya soit véritablement votre D.ieu,

ועי"ז התלכשותו באותיות התורה שהן אתון דכורין שהקב"ה יושב ושונה כנגדו שקדוש ומוכדל ממש מתלבש באותיות התורה להיות ואשים דברי בפ"ך ממש

et parce qu'Il s'est revêtu des lettres de la Torah, qui sont des lettres masculines ; car le Saint béni soit-Il «est assis et étudie face à lui» : Celui qui est véritablement saint et séparé se revêt des lettres de la Torah, de sorte que «J'ai mis Mes paroles dans ta bouche» soit véritablement réalisé,

כמ"ש ודברת בם ולא נאמר ודברת אותם והיינו בם ממש מתניתין מלכתא מאן מלכי רבנן שהוא

comme il est écrit : «Et tu parleras en elles»; il n'est pas dit : «Et tu les parleras». C'est-à-dire : «en elles», au sens littéral. «Notre Michna est une reine»; «Qui sont les rois? Les Sages.» C'est-à-dire,

כמו מלך שגזור ומצוה על מדינתו ברצונו כך הם רבנן גוזרים על כשר פסול טמא וטהור שהוא דברי בפ"ך ממש

de même qu'un roi décrète et donne des ordres à son pays selon sa volonté, les Sages décrètent ce qui est valide ou invalide, impur ou pur ; c'est véritablement «Mes paroles dans ta bouche».

וזהו הדברים האלה אשר אנכי מי שאנכי מצוך כו' ועי"ז יכולים לומר אח"כ ונתתי מטר כו'

Et c'est là [le sens de] «Ces paroles que Moi» — Moi, qui Je suis — «te prescriis», etc. Et c'est ainsi que l'on peut dire ensuite : «Et Je donnerai la pluie», etc.

ובק"ש חותמים אני הוי"ה אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים שהוא בחי' יציאה מן מצרים וגבולים ורק להיות הוי"ה אלקיכם כו'.

Et dans le Chema, nous concluons : «Je suis Havaya, votre D.ieu, qui vous ai fait sortir du pays d'Égypte»; cela correspond à la sortie des métsarim, des étroitesse et des limites, afin que Havaya seul soit votre D.ieu, etc.

והוא אתעדל"ע אותיות זכרים שבאים אחרי אתעדל"ת אותיות נקבות כי דרכו של איש כנ"ל:

Et c'est là un éveil d'en haut, les lettres masculines, qui viennent après un éveil d'en bas, les lettres féminines ; car « telle est la voie de l'homme », comme mentionné plus haut.

14 אך הנה יש עוד אתעדל"ע שהם אותיות זכרים שהם בא"י שלא על ידי אתעדל"ת כלל שהם אותיות נקבות.

Mais il existe encore un autre éveil d'en haut, constitué de lettres masculines, qui ne vient nullement à la suite d'un éveil d'en bas, constitué de lettres féminines.

והוא בחי' קריעת ים סוף כי הנה ענין ים הוא שכל מה שיש ביבשה יש בים שכל הברואים שיש בים ישנם ג"כ ביבשה

Il s'agit du niveau de la scission de la mer des Joncs. En effet, le concept de la mer est que tout ce qui existe sur la terre ferme existe aussi dans la mer : toutes les créatures qui vivent dans la mer existent également sur la terre ferme,

אלא שבים הם נעלמים ומכוסים וביבשה הם באתגליא כמו"כ למעלה ג"כ יש בחי' ים ובחי' יבשה עלמא דאתכסיא ועלמא דאתגליא וכמו"כ באדם שהוא עולם קטן יש ג"כ שכל ומדות מחשבה דבור ומעשה.

mais, dans la mer, elles sont cachées et recouvertes, tandis que, sur la terre ferme, elles sont révélées. De même, il existe aussi, en haut, le niveau de la mer et le niveau de la terre ferme : le monde caché (alma d'iskasya) et le monde révélé (alma d'isgalya). De même encore, chez l'homme, qui est un petit monde, il y a également l'intellect et les attributs émotionnels (midot), la pensée, la parole et l'action.

שכל הוא בחי' עלמא דאתכסיא כי הוא בעולם ומדות הם בחינת עלמא דאתגליא שהם בחי' גלוי לגבי השכל.

L'intellect est le niveau du monde caché, car il est dissimulé ; les attributs émotionnels, eux, sont le niveau du monde révélé, car ils constituent une forme de révélation par rapport à l'intellect.

15 ומחשבה נקי ג"כ בחי גילוי לגבי השכל ודבור הוא יותר בחי גילוי אף לגבי המחשבה כמו"כ למעלה יש מחשבה

La pensée aussi est appelée un niveau de révélation par rapport à l'intellect ; la parole est un niveau de révélation encore plus marqué, même par rapport à la pensée. De même, en haut, il existe une pensée.

ואף דכתיב כי לא מחשבותי מחשבותיכם עכ"ז הוא כערך האדם למטה שמחשבתו נקי העלם לגבי דבורו. כך למעלה יש בחי העלם שהוא בחי מחשבה.

Et bien qu'il soit écrit : « Car Mes pensées ne sont pas vos pensées », il y a néanmoins une analogie avec l'homme ici-bas, dont la pensée est appelée un état de dissimulation par rapport à sa parole. De même, en haut, il existe un niveau de dissimulation, qui est le niveau de la pensée.

כמ"ש בזוהר כמה מחשבתין אית כו' שהוא מחשבה למחשבה שמה שנקי העלם לגבי למטה הימנו נקי בחי גילוי לגבי מדרגה העליון ממנו

Comme il est écrit dans le Zohar : « Combien de pensées il y a », etc. : il s'agit d'une pensée par rapport à une pensée ; car ce qui est appelé dissimulation par rapport à ce qui est en dessous est appelé un niveau de révélation par rapport au rang qui est au-dessus.

וכן גבוה מעל גבוה שהתחתון הוא בחי גילוי לגבי העליון ממנו שהוא בחי העלם ממנו וזה נקי השתלשלות העולמות שהוא כמו שלשלת שכ"א אחוז בחבירו.

Il en va de même, toujours plus haut : le niveau inférieur est un niveau de révélation par rapport à celui qui est au-dessus de lui, lequel constitue pour lui un niveau de dissimulation. C'est ce qu'on appelle l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), qui ressemble à une chaîne (chalshelet), chaque [maillon] étant attaché au suivant.

כמו כן השתלשלות כל העולמות שהוא גבוה מעל גבוה עילה ועלול העלם וגילוי כו' אבל לגבי מהותו ועצמותו עצמות המאציל שלמעלה מעלה מהשתלשלות העולמות

De même, l'enchaînement descendant de tous les mondes s'élève toujours plus haut : cause et effet, dissimulation et révélation, etc. Mais par rapport à Son être même et à Son essence, à l'Essence de l'Émanateur, qui est très au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes,

שהם נעלמים אין שייך לפניו כלל מעלה ומטה גם חשך לא יחשיך ממך ולילה כיום יאיר כו' :

lesquels sont cachés, les notions de supérieur et d'inférieur n'ont absolument aucune pertinence devant Lui : « Même l'obscurité n'est pas obscure pour Toi, et la nuit brille comme le jour », etc.

16 והנה בשעת קי"ס הי' התגלות מהותו ועצמותו ממש שלמעלה מהשתלשלות ועי"ז ים ויבשה שוין ממש ונעשה מים יבשה מהעלם גילוי

Or, au moment de la scission de la mer des Joncs, il y eut une révélation de Son être et de Son essence mêmes, au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) ; grâce à cela, la mer et la terre ferme furent véritablement égales, et la mer devint terre ferme : le caché devint révélé.

וזהו הפך ים ליבשה בנהר יעברו ברגל ויעברו בתוך הים ביבשה דייקא שהעלם נעשה גילוי עי" גילוי עצמותו שהעלם וגילוי שוין ממש.

C'est là le sens de « Il transforma la mer en terre ferme ; ils traversèrent le fleuve à pied », et de « Ils traversèrent au milieu de la mer », précisément « sur la terre ferme » : le caché devint révélé par la révélation de Son essence, car le caché et le révélé sont véritablement égaux.

17 וזהו שם נשמחה בו ממש במהותו ועצמותו ממש והוא בחי' שמחה של מצוה. כי הנה כתיב תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה וכו'

Et c'est là [le sens de] « Là, nous nous sommes réjouis en Lui » : véritablement en Lui, dans Son être et Son essence mêmes. C'est le niveau de la joie d'une mitsva. Car il est écrit : « Parce que tu n'as pas servi Havaya, ton D.ieu, dans la joie », etc.,

מרוב כל שרוב כל נקי' השתלשלות כל העולמות שהם רוב מאד כגלדי בצלים גבוה מעל גבוה כו' «...plus que l'abondance de tout» (merov kol) ; car «l'abondance de tout» désigne l'enchaînement descendant de tous les mondes, qui sont extrêmement nombreux, comme les couches d'un oignon, toujours plus haut, etc. ;

אבל השמחה של מצוה היא בבחי' עצמותו ממש שהוא מרוב כל למעלה מהשתלשלות כל העולמות. mais la joie d'une mitsva se situe au niveau de Son essence même, qui est «plus que l'abondance de tout», au-delà de l'enchaînement descendant de tous les mondes.

18 וזהו ושמחת לפני הוי' אלקיך שהוא בחי' שמחה של מצות התורה שהוא לפני הוי' ממשיכי כו'. Et c'est là [le sens de] «Tu te réjouiras devant Havaya ton D.ieu» : il s'agit du niveau de la joie des mitsvot de la Torah, qui est «devant Havaya» ; nous attirons [cela] vers le bas, etc.

כי הנה אנו אומרים אק"ב כו' דרמ"ח מצות הן רמ"ח אברים דמלכא והוא כמשל אברים של אדם

Car nous disons: « Qui nous a sanctifiés par Ses mitsvot », etc., puisque les 248 mitsvot sont les 248 membres du Roi. Cela s'éclaire par l'image des membres d'un être humain :

הנה הנשמה אין יכולים לאוחזה ולתופסה כלל רק אעפ"כ כשנוטלין את האדם בידו הימנית או השמאלית ומושכין אותו ממקום למקום.

À présent, l'âme ne peut être ni saisie ni appréhendée d'aucune manière; pourtant, lorsqu'on prend une personne par la main droite ou la main gauche et qu'on la tire d'un endroit à un autre,

אזי נמשכה הנשמה ג"כ ממקום למקום אף שהנשמה בעצמה אין יכולים לאוחזה כלל רק שע"י שהתלבשות הנשמה היא בהאברים ע"כ נמשכה הנשמה ג"כ ממילא.

alors l'âme aussi est entraînée d'un endroit à un autre, bien que l'âme elle-même ne puisse absolument pas être saisie; simplement, parce que l'âme est revêtue dans les membres, elle aussi est ainsi entraînée, tout naturellement.

19 וכמו"כ המצות הם אברין דמלכא כמו חסד דרועא ימינא שע"י הצדקה וחסד שנותנים למטה לעני ממשיכי את עצמותו כביכול ע"י התלבשותו בבחי' חסד דרועא ימינא

De même, les mitsvot sont les « membres du Roi ». Par exemple, « 'Hessed (bonté) est le bras droit » : par la charité et la bonté que l'on témoigne ici-bas à un pauvre, on attire Son essence même, pour ainsi dire, par le fait qu'Il s'habille dans le niveau de 'Hessed, « le bras droit ».

וכן גבורה דרועא שמאלא וכמארז"ל איזהו גבור הכובש את יצרו כמו לכבוש איזה תאוה כו' שע"י ממשיכים אותו מלמעלה ג"כ ע"י. גבורה דרועא שמאלא.

De même, « Guevoura (retenue) est le bras gauche », comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Qui est fort ? Celui qui maîtrise son penchant », par exemple en maîtrisant un désir quelconque, etc. Par cela, on L'attire également d'en haut, par ce moyen : « Guevoura est le bras gauche ».

20 וכן ת"ת עמודא דאמצעיתא שהוא בחי' תורה שהוא כמו שנוטלין את האדם בכל גופו. ועי"ז מוליכים אותו למקום שרוצים כמו"כ ע"י תורה ממשיכין את עצמותו כביכול למטה.

De même, « Tiferet est la colonne médiane », ce qui correspond au niveau de la Torah; c'est comme saisir une personne par tout son corps et, de la sorte, la conduire à l'endroit où l'on veut. De même, par la Torah, on fait descendre ici-bas Son essence, pour ainsi dire.

וזהו שמחה של מצוה שהוא מתן שכרן של מצות שהוא בחי' גלוי עצמותו שהי' אז התגלות בשעת קי"ס

Et c'est là la joie d'une mitsva, qui est l'octroi de la récompense des mitsvot et correspond au niveau de la révélation de Son essence, laquelle se révéla alors, au moment de l'ouverture de la mer des Joncs.

וזהו שם נשמחה בו בעצמותו ממש והוא בחי' אתעדל"ע בחי' אותיות זכרים שבא שלא באתעדל"ת כלל כי אין אתעדל"ת יכול לעורר כלל.

Et c'est là [le sens de] «Là, nous nous réjouirons en Lui»: en Son essence même. Cela correspond à un éveil d'en haut, au niveau des lettres masculines, qui vient sans aucun éveil d'en bas, car un éveil d'en bas ne peut nullement le susciter.

וזהו ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי בעתיקא תליא מילתא שהוא עצמות המאציל העליון שאין אתעדל"ת יכול לעורר כלל אלא ה' ילחם לכם ואתם תחרישון:

Et c'est là [le sens de] «D.ieu dit à Moché: "Pourquoi cries-tu vers Moi?"»: «L'affaire dépend d'Atika [l'Ancien]», qui est l'Essence de l'Émanateur suprême, qu'aucun éveil d'en bas ne peut nullement susciter; au contraire, «D.ieu combattra pour vous, et vous, vous garderez le silence.»

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/torah-ohr/beshalach/5/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak